

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РАТЕЛ
РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
И ПОШТАНСKE УСЛУГЕ

ГОДИШЊИ
ИЗВЕШТАЈ
2015

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РАТЕЛ
РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
И ПОШТАРСКЕ УСЛУГЕ

ГОДИШЊИ
ИЗВЕШТАЈ
2015

ДЕО 1.

УВОД

ЗАДАТАК РАТЕЛ-А
 ЈЕ ДА ОБЕЗБЕДИ
 ЕФИКАСНО
 СПРОВОЂЕЊЕ И
 УНАПРЕЂИВАЊЕ
 УТВРЂЕНЕ ПОЛИТИКЕ
 У ОБЛАСТИ
 ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
 У РЕПУБЛИЦИ
 СРБИЈИ, А У ЦИЉУ
 ДАЉЕГ РАЗВОЈА
 ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
 И СТВАРАЊА УСЛОВА
 ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
 ИНФОРМАЦИОНОГ
 ДРУШТВА.

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (РАТЕЛ) је национално независно регулаторно тело за област електронских комуникација и поштанских услуга, чији је положај у правном систему Републике Србије утврђен сагласно одредби члана 137. став 3. Устава. Основана је сагласно Закону о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), као самостална организација, независна од државних органа и организација и лица која обављају делатност електронских комуникација и изузета из постојеће структуре државне управе, ради обезбеђивања високог степена самосталности и независности у вршењу поверених јавних овлашћења. Рад РАТЕЛ-а се не финансира из буџетских средстава. Начин финансирања прописан законом који уређује област електронских комуникација представља механизам обезбеђивања финансијске независности РАТЕЛ-а, те приходи РАТЕЛ-а уређени овим законом по својој правној природи нису буџетска средства. На тај начин се обезбеђују виши степен ефикасности деловања у области електронских комуникација и неопходна дистанца од политичких утицаја. Искуство показује да циљеви због којих је РАТЕЛ основан не би могли да буду остварени оснивањем неке посебне организације у саставу државне управе, односно министарства.

РАТЕЛ је основан 2005. године под називом Републичка агенција за телекомуникације, у складу са Законом о телекомуникацијама, као национално регулаторно тело и самостални правни субјекат (*sui generis*), са задатком да обезбеди ефикасно спровођење и унапређивање утврђене политике у области телекомуникација у Републици Србији, а у циљу даљег развоја телекомуникација и стварања услова за имплементацију информационог друштва. РАТЕЛ је након ступања на снагу Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), наставио рад као Републичка агенција за електронске комуникације. Даном ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 62/14) и Закона о изменама и допунама Закона о поштанским услугама („Службени гласник РС”, број 62/14), Републичка агенција за поштанске услуге (РАПУС) и Републичка агенција електронске комуникације су спојене, да би наставиле са радом као Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге, уз задржавање скраћеног назива РАТЕЛ. Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге је преузела права, обавезе, предмете, послове, опрему, средства за рад, архиву, запослена и постављена лица Републичке агенције за поштанске услуге.

РАТЕЛ врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења утврђене политике у области електронских комуникација и поштанских услуга, подстицања конкуренције на тржишту електронских комуникационих мрежа и услуга, унапређивања њиховог капацитета, односно квалитета, доприноса развоју тржишта и заштите интереса корисника електронских комуникација и поштанских услуга. РАТЕЛ-ова улога је да, као национално регулаторно тело Републике Србије за област електронских комуникација и поштанских услуга, омогући успешно спровођење процеса либерализације у сектору телекомуникација и поштанских услуга, управљање радио-фреквенцијама и контролу спектра као ограниченог ресурса од националног значаја, као и хармонизацију прописа са правним оквиром Европске уније.

РАТЕЛ има следеће надлежности у регулисању тржишта електронских комуникација и поштанских услуга:

- одлучивање о правима и обавезама оператора и корисника,
- доношење правилника, одлука и других аката из надлежности Агенције,
- утврђивање радио-коридора и димензија заштитне зоне,
- планирање употребе радио-фреквенција, управљање РФ спектром, издавање дозвола за коришћење радио-фреквенција, координација и контрола коришћења радио-фреквенција,
- провера испуњења обавеза оператора у вези са међуповезивањем, приступом и обезбеђивањем интероперабилности мрежа и услуга,
- универзални сервис,
- анализа релевантних тржишта, одређивање оператора са значајном тржишном снагом и њихових обавеза,
- управљање планом нумерације и доношење предлога Плана намене и планова расподеле,
- контрола прописаних параметара квалитета јавно доступних услуга,
- доношење општих услова за обављање поштанских услуга, стандарда квалитета у обављању поштанских услуга и праћење њихове примене,
- решавање приговора корисника,
- прописивање ближих услова за издавање лиценци, издавање и одузимање лиценци и одобрења,
- вођење регистра издатих дозвола,
- подстицање конкуренције.

Основни принципи рада Агенције су законитост, стручност, објективност и транспарентност.

РАТЕЛ је у 2015. години обележио 10 година рада. Поводом овог јубилеја објављена је публикација о 10 година рада и организована пригодна свечаност којој су присуствовали представници регулаторних агенција држава из окружења и високи званичници из наше земље.

У 2015. години дошло је и до промене на челу Агенције, с обзиром на то да је директору, др Милану Јанковићу, истекао мандат. Након спроведеног јавног конкурса на место директора изабран је др Владица Тинтор.

У току 2015. године Управни одбор је обављао функцију у истом саставу као и претходних година, у оквиру свог петогодишњег мандата. Чланови Управног одбора РАТЕЛ-а су били: председник проф. др Јован Радуновић, заменик председника др Здравко Станимировић и чланови проф. др Мирослав Дукић, проф. др Владе Милићевић и мр Вук Вујовић. У току 2015. године одржано је 15 седница Управног одбора, на којима је донето 6 правилника, 4 предлога правилника, Финансијски план и План набавки за 2016. годину, као и више општих аката (одлука, закључака, упутстава, сагласности).

РАТЕЛ ЈЕ У
2015. ГОДИНИ
ОБЕЛЕЖИО 10
ГОДИНА РАДА.
ПОВОДОМ
ОВОГ ЈУБИЛЕЈА
ОБЈАВЉЕНА ЈЕ
ПУБЛИКАЦИЈА О
10 ГОДИНА РАДА
И ОРГАНИЗОВАНА
ПРИГОДНА
СВЕЧАНОСТ
КОЈОЈ СУ
ПРИСУСТВОВАЛИ
ПРЕДСТАВНИЦИ
РЕГУЛАТОРНИХ
АГЕНЦИЈА ДРЖАВА
ИЗ ОКРУЖЕЊА
И ВИСОКИ
ЗВАНИЧНИЦИ ИЗ
НАШЕ ЗЕМЉЕ.

ТОКОМ 2015. ГОДИНЕ
РАТЕЛ ЈЕ ОСТВАРИО
УКУПНЕ ПРИХОДЕ
У ИЗНОСУ ОД 1,71
МИЛИЈАРДЕ ДИНАРА
И УКУПНЕ РАСХОДЕ
У ИЗНОСУ ОД 629
МИЛИОНА ДИНАРА.

На основу Закона о електронским комуникацијама (ЗЕК) Министарство трговине, туризма и телекомуникација је расписало Јавни конкурс за избор председника, заменика председника и чланова Управног одбора Агенције. По окончаном конкурс у Влада је утврдила предлог кандидата и доставила га Народној скупштини. Одлуком Народне скупштине Републике Србије, донетом 3.3.2016. године именовани су нови чланови Управног одбора чији петогодишњи мандат почиње 1.4.2016. године.

Послове из делокруга рада РАТЕЛ-а обављале су следеће организационе јединице:

- Сектор за регулативу, у оквиру кога су се налазиле Служба за правне послове у области електронских комуникација, Служба за техничке прописе и Служба за радио-комуникације;
- Сектор за економске послове и анализу тржишта, у оквиру кога су се налазиле Служба за анализу тржишта и рачуноводство трошкова, Служба за рачуноводство и финансије и Одсек за набавке;
- Сектор за логистику, у оквиру кога су се налазиле Служба за опште послове, Служба за е-РАТЕЛ и Служба за контролу;
- Сектор за поштанске услуге, у оквиру кога се налази Служба за поштанске услуге.

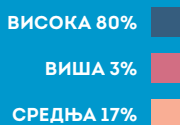
За први квартал 2016. године планирана је реорганизација и измена организационе структуре РАТЕЛ-а.

Средства за рад Агенције обезбеђују се из прихода који се остварује прикупљањем накнада за коришћење нумерације, накнада за коришћење радио-фреквенција, накнада за обављање делатности електронских комуникација, годишње накнаде за обављање поштанских услуга, као и прихода које РАТЕЛ остварује пружањем услуга из своје надлежности. Годишњи финансијски извештај РАТЕЛ-а, који је усвојио Управни одбор, подлеже ревизији од стране независног овлашћеног ревизора. Средства која представљају разлику између прихода и расхода утврђених годишњим финансијским извештајем РАТЕЛ-а уплаћују се на одговарајући рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије. Та средства су намењена за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва и њима управља ресорно министарство. Део разлике средстава, сразмеран приходима које су остварили оператори електронских комуникационих мрежа и услуга на територији АП Војводине, уплаћује се на рачун буџета Аутономне покрајине и користи се преко покрајинског органа надлежног за послове електронских комуникација за унапређење и развој области електронских комуникација и информационог друштва на територији АП Војводине. Сагласно Закону, Извештај о раду Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2014. годину достављен је, у прописаном року, Народној скупштини Републике Србије на усвајање, а преко Одбора за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације.

Током 2015. године РАТЕЛ је остварио укупне приходе у износу од 1,71 милијарде динара и укупне расходе у износу од 629 милиона динара. Сагласно одредби члана 27. став 6. ЗЕК, средства која представљају разлику између прихода и расхода утврђених годишњим финансијским извештајем у износу од 1,08 милијарди динара, уплаћена су, по окончању поступка ревизије финансијских извештаја, у буџет Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине, и то у износу од 1,05 милијарди динара, односно 25 милиона динара, респективно.

ГРАФИКОН 2: Образовна структура запослених

Напомена: Од укупног броја запослених са високом стручном спремом има 5 доктора наука и 16 магистара

На дан 31.12.2015. године у РАТЕЛ-у је било запослено укупно 124 лица. Квалификациону структуру чини 80% запослених лица са високом стручном спремом (од тога 5 доктора наука и 16 магистара), 3% са вишом стручном спремом и 17% са средњом стручном спремом.

РАТЕЛ је у 2015. години радио у изнајмљеном простору у пословној згради са седиштем у Вишњићевој 8 у Београду. У 2015. години покренут је поступак набавке закупа пословног простора. Поступак је успешно окончан и од фебруара 2016. године ново седиште је у Палмотићевој 2 у Београду, а закуподавац пословног простора је ЈП „Пошта Србије“. Контролно-мерни центри РАТЕЛ-а налазе се у објектима у Добановцима и Нишу.

Као и претходних година, РАТЕЛ је припремио Информатор о раду Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2015. годину, сагласно одредби члана 39. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04,54/07, 104/09 и 36/10) и Упутству за израду и објављивање информатора о раду државног органа Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

ДЕО 2.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА ЗА 2015. ГОДИНУ

У ОСТВАРИВАЊУ
ЗАДАТАКА
ДЕФИНИСАНИХ У
ПЛАНУ РАДА, СВОЈ
ДОПРИНОС СУ ДАЛЕ
СВЕ ОРГАНИЗАЦИОНЕ
ЈЕДИНИЦЕ У РАТЕЛ-У.

Управни одбор РАТЕЛ-а је новембра 2014. године донео План рада РАТЕЛ-а за 2015. годину, усмерен ка остваривању следећих регулаторних услова:

- стварања слободног и отвореног тржишта, уз гарантовање равноправног положаја свих учесника,
- стварања услова за развој информационог друштва,
- заштите интереса корисника,
- рационалног и ефикасног коришћења свих ограничених ресурса,
- хармонизацији прописа, стандарда, техничких норми и праксе са одговарајућом регулативом ЕУ,

уз усмеравање посебне пажње на следеће теме:

- ефикасно коришћење постојеће телекомуникационе инфраструктуре, као и наставак инвестиција у њен развој и модернизацију,
- стварање услова за убрзани развој широкопојасног приступа и примену Интернета,
- ефикасно коришћење фреквенцијског спектра и прелазак на дигитално емитовање,
- либерализацију тржишта и заштиту конкуренције у области телекомуникација.

У остваривању задатака дефинисаних у Плану рада, свој допринос су дале све организационе јединице у РАТЕЛ-у.

У наредним поглављима овог Извештаја наведени су резултати у испуњавању задатака везаних за све надлежности и целокупан делокруг рада РАТЕЛ-а.

ДЕО 3.

РЕГУЛАТОРНА
АКТИВНОСТ

У ПОСТУПКУ
ДОНОШЕЊА
ОПШТИХ АКТА
РАТЕЛ ЈЕ
ОРГАНИЗОВАО
ПОСТУПКЕ ЈАВНИХ
КОНСУЛТАЦИЈА
УЗ ПОЗИВЕ ДА СЕ
СТРУЧНА И ШИРА
ЈАВНОСТ АКТИВНО
УКЉУЧЕ У ЊИХОВО
ДОНОШЕЊЕ

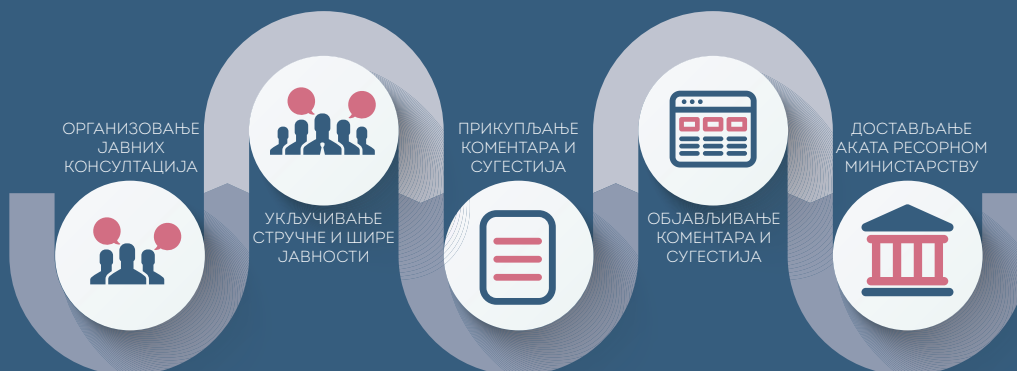
У оквиру својих регулаторних надлежности, РАТЕЛ је током 2015. године донео:

- Правилник о изменама и допунама Правилника о висини накнаде за коришћења радио-фреквенција („Службени гласник РС”, број 15/15),
- Правилник о изменама и допунама Правилника о начину контроле коришћења радио-фреквенцијског спектра, обављања техничких прегледа и заштите од штетних сметњи („Службени гласник РС”, број 16/15),
- Правилник о начину прикупљања и објављивања података о врсти, расположивости и географској локацији капацитета електронске комуникационе мреже („Службени гласник РС”, број 66/15),
- Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању трошкова за издавање дозвола и годишње накнаде за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 25/15),
- Правилник о обрасцу захтева за доделу дозволе за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 65/15),
- Правилник о изменама и допунама Правилника о општим условима за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС”, број 97/15), и
- Измене техничких услова за кућне сандучиће („Службени гласник РС”, број 2/16).

У поступку доношења наведених општих аката РАТЕЛ је, у складу са Законом о електронским комуникацијама, организовао јавне консултације уз позиве да се стручна и шира јавност активно укључе у доношење ових аката. Сви коментари и сугестије који су стигли у предвиђеном року објављени су на Интернет страници РАТЕЛ-а, након чега су наведени акти достављани ресорном министарству ради прибављања мишљења о уставности и законитости.

Такође, сагласно Закону, РАТЕЛ је током 2015. године припремио и предлоге следећих правилника које је донело ресорно министарство:

- Правилник о изменама Правилника о утврђивању Плана расподеле фреквенција/ локација за терестричке аналогне FM и ТВ радиодифузне станице за територију Републике Србије („Службени гласник РС”, број 33/15),
- Правилник о изменама и допунама Правилника о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу („Службени гласник РС”, број 18/15),

СЛИКА 1:
**Поступак доношења
општих аката**

- Правилник о измени Правилника о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу („Службени гласник РС”, број 30/15), и
- Правилник о допуни Правилника о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу („Службени гласник РС”, број 50/15).

У оквиру спровођења законом утврђених надлежности, РАТЕЛ је донео и низ појединачних аката у циљу регулисања тржишта електронских комуникација.

ДЕО 4.

РАДИО-КОМУНИКАЦИЈЕ

ПРОДАЈОМ
ДОДАТНОГ РАДИО-
ФРЕКВЕНЦИЈСКОГ
СПЕКТРА
ОПЕРАТОРИМА ЈЕ
ОМОГУЋЕНО ДА
У СВОЈЕ УСЛУГЕ
УВРСТЕ И СЕРВИСЕ
КОЈЕ ПРУЖА
ЧЕТВРТА ГЕНЕРАЦИЈА
(4G) МОБИЛНЕ
ТЕЛЕФОНИЈЕ, А
ОБЕЗБЕЂЕН ЈЕ И
ЗНАЧАЈАН ПРИХОД
ЗА БУЏЕТ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ.

У области радио-комуникација, РАТЕЛ је, осим својих редовних активности везаних за управљање радио-фреквенцијским спектром, посебно ангажовање усмерио на спровођење јавних надметања за коришћење радио-фреквенција, завршетак процеса преласка са аналогног на дигитално емитовање земаљског телевизијског сигнала, као и на припреме и учешће на Светској конференцији о радио-комуникацијама (WRC-15).

У току 2015. године успешно су обављена два јавна надметања за издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција:

- јавно надметање за издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција у фреквенцијском опсегу 1710-1785/1805-1880 MHz за пружање јавне електронске комуникационе услуге за стандард GSM 1800/MFCN укључујући и IMT, на технолошки неутралној основи, и
- јавно надметање за издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција у фреквенцијском опсегу 791-821/832-862 MHz за пружање јавне електронске комуникационе услуге за систем IMT (International Mobile Telecommunications) који обухвата IMT-2000 и IMT-Advanced, на технолошки неутралној основи.

На основу резултата јавног надметања за фреквенцијски опсег 1710-1785/1805-1880 MHz, које је одржано 19.02.2015. године, издате су појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција операторима Телеком Србија а.д., Telenor d.o.o. и Vip mobile d.o.o. за по два додатна блока од 10 MHz. За издавање ових дозвола наплаћена је једнократна накнада у износу од 21 милион евра, која је у целокупном износу уплаћена у буџет Републике Србије.

На основу резултата јавног надметања за фреквенцијски опсег 791-821/832-862MHz, које је одржано 19.11.2015.године, издате су појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција операторима Телеком Србија а.д., Telenor d.o.o. и Vip mobile d.o.o. за по два додатна блока од 10 MHz. Овом приликом је наплаћена једнократна накнада у укупном износу (за сва три оператора) од 105.053.111 евра. Целокупан износ уплаћен је у буџет Републике Србије.

Продајом додатног радио-фреквенцијског спектра операторима је омогућено да у своје услуге уврсте и сервисе које пружа четврта генерација (4G) мобилне телефоније, а обезбеђен је и значајан приход за буџет Републике Србије.

На основу предлога РАТЕЛ-а, ресорно министарство је донело Правилник о изменама Правилника о утврђивању Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM и ТВ радиодифузне станице за територију Републике Србије („Службени гласник РС“ број 33/15), а у току 2015. године припремљен је предлог Правилника о утврђивању Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM радио-дифузне станице за територију Републике Србије који ће у 2016. години ући у процедуру усвајања.

Поред наведеног, у обављању послова који се односе на управљање радио-фреквенцијским спектром, током 2015. године предузете су и активности у вези са издавањем појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција, координацијом и нотификацијом радио-фреквенција, као и контролом радио-фреквенцијског спектра:

- извршена је анализа компатибилности нових захтева за фреквенцијске доделе са постојећим доделама;
- разматрано је преко 50 захтева за дислокацију радио-станица у односу на постојеће планове, као и отклањање штетних сметњи у зонама сервиса, на шта су достављена одговарајућа мишљења;
- на захтев корисника, издате су укупно 7273 појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција:
 - у складу са одредбом члана 86. ЗЕК издате су укупно 6984 појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција, међу којима је 49 појединачних дозвола за радио-станице на ваздухопловима, 61 појединачна дозвола за коришћење радио-фреквенција за радио-станице на броду и другом пловилу и 95 дозвола за аматерске радио-станице;
 - у складу са одредбама члана 87. и члана 88. ЗЕК, издате су 84 појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за дипломатско-конзуларна представништва и страна правна лица;
- сагласно одредбама члана 95. ЗЕК донето је 498 решења о одузимању додељених радио-фреквенција којима је одузето 4097 појединачних дозвола;
- на основу поновљеног техничког прегледа, издате су 22 појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција;

За потребе радио-дифузне службе, на основу захтева корисника за издавањем појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција, као и одлука Савета Регулаторног тела за електронске медије (РЕМ) о издавању дозвола пружаоцима медијских садржаја по расписаним јавним конкурсима или одлукама о продужењу важења дозвола, РАТЕЛ је у 2015. години издао велики број појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција. Приказ броја дозвола по корисницима је дат у наставку.

Мреже за емитовање дигиталног ТВ сигнала на подручју Републике Србије (две националне мреже)

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	Јавно предузеће Емисиона техника и везе, Београд	205 (MUX 1) + 86 (MUX 2)	44

Покривање радијским сигналом - комерцијални сервис - национално покривање

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	Радиодифузно предузеће „Б 92“ акционарско друштво, Београд	19	0
2	Привредно друштво за производњу и емитовање РТВ програма "INDEX" д.о.о, Београд	0	9
3	Радиодифузно привредно друштво „РАДИО С“ д.о.о, Београд	2	20
4	Друштво са ограниченом одговорношћу за емитовање радио-програма „РАДИО ХИТ ФМ“	17	0

Покривање ТВ сигналом - комерцијални сервис - регионално покривање

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	Сремска телевизија д.о.о, Шид	0	4
2	РТВ Панонија, Нови Сад	0	2
3	АД Тимочка телевизија и радио, Зајечар	0	2
4	РАДИО ТВ Подриње, Лозница	0	2
5	Радио-телевизија Врање, Врање	0	2

Покривање радијским сигналом - комерцијални сервис - регионално покривање

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	Радио телевизија BELLE AMIE д.о.о, Ниш	5	0
2	Фондација Панонија, Суботица	1	0
3	Радио дифузно друштво „Радио-телевизија АС“ д.о.о, Шабац	5	0
4	РТД д.о.о, Нови Сад	1	0
5	Jet-company д.о.о. за телекомуникације, развој и пројектовање, Кикинда	1	0
6	Д.о.о. Радио Срем, Рума	1	0
7	Коперникус радио телевизија Шид д.о.о, Шид	1	0
8	Радиотелевизија Панчево д.о.о, Панчево	1	0
9	Радио-телевизија Шумадија д.о.о, Аранђеловац	1	0
10	Коперникус радио телевизија Јагодина д.о.о, Јагодина	1	0
11	Јавно предузеће Радио-телевизија Врање, Врање	1	0
12	Медијски центар "Blue", Сомбор/Авалон д.о.о. Оџаци	1	0
13	Радио телевизија Крушевац д.о.о, Крушевац	1	0
14	Бета прес д.о.о. Пословна јединица Бета радио Нови Пазар, Нови Пазар	1	0

Покривање ТВ сигналом - комерцијални сервис - локално покривање

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	Фондација Панонија, Суботица	0	2
2	Телевизија Петровец д.о.о., Бачки Петровац	0	2
3	Лотел плус д.о.о., Лозница	0	2

Покривање радијским сигналом - комерцијални сервис - локално покривање

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	"Радио City" о.д, Ниш	1	0
2	Удружење грађана „Help“ , Младеновац	1	0
3	Д.о.о. за производњу, услуге и трговину „Јелимик“ експорт-импорт, Јагодина	1	0
4	Радио дифузно друштво „Браво плус“ д.о.о, Крагујевац	1	0
5	Епархија бачка СПЦ-Црквена општина Бачка Паланка, Бачка Паланка	1	0
6	Master craft д.о.о, Кула	1	0
7	Центар за тренинг и едукацију, Жабалъ	1	2
8	Д.о.о. „ИН радио“, Нови Сад	1	0
9	"Blue network media" д.о.о, Тител	1	2
10	Радиодифузни центар MFM media д.о.о. Београд-Гроцка, Лештане	1	0

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
11	Предузеће за информисање и маркетинг Плус ФМ радио д.о.о, Нови Сад	1	0
12	Милош Стошић пр. агенција за маркетинг Skay media team, Ранутовац	1	0
13	"Балтазар" д.о.о, Ниш	1	0
14	Предузеће за радио-дифузну делатност и маркетинг „Radio seven“ д.о.о, Ниш	1	0
15	TDI радио телевизија д.о.о, Београд	1	0
16	Радио Вршац д.о.о, Вршац	1	0
17	Београдска надбискупија, Римокатолички жупни уред пресветог срца Исусовог, Ниш	1	0
18	Друштво за маркетинг емитовање и продукцију радио и тв програма „Медиа-прес“ д.о.о, Врњачка Бања	1	0
19	Ортачко друштво за изнајмљивање и дистрибуцију филмова „ИБМ“ Марковић Милорад и други, Краљево	1	0
20	Предузеће за производњу трговину и туризам „Планета“ д.о.о, Апатин	1	2
21	Предузеће за производњу, трговину и услуге „Рекс“ д.о.о, Кикинда	1	2
22	Д.о.о. за радио и телевизијску делатност „Радио телевизија Рубин“, Крушевац	1	0
23	„Планета 21000“ д.о.о. за производњу и емитовање радио и тв програма експорт-импорт и услуге, Нови Сад	1	0
24	"Radio Fantasi" д.о.о. за пружање услуга, Врбас	1	0
25	Предузеће за емитовање радио програма и трговину „Радио 016“ д.о.о, Лесковац	1	0

Покривање радијским сигналом - комерцијални сервис - регион Београд

РЕДНИ БРОЈ	Назив и седиште власника радио-станице	Број издатих дозвола за радио-дифузне станице	Број издатих дозвола за радио-релејне станице
1	Привредно друштво „Бета радио“ д.о.о. Београд	1	0
2	РТВ „Центар“ д.о.о. Београд	1	0
3	Радиодифузно друштво „Пингвин“ д.о.о. Београд	0	2

У 2015. ГОДИНИ ЗАВРШЕНЕ СУ ВИШЕГОДИШЊЕ АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ПРОЦЕСОМ ПРЕЛАСКА СА АНАЛОГНОГ НА ДИГИТАЛНО ЕМИТОВАЊЕ ТЕЛЕВИЗИЈСКОГ ПРОГРАМА.

У 2015. години завршене су вишегодишње активности у вези са процесом преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма. Активности су обухватале заједнички рад ресорних министарстава, Регулаторног тела за електронске медије, Јавног предузећа „Емисиона техника и везе“ и РАТЕЛ-а. У поступку издавања појединачних дозвола Јавном предузећу „Емисиона техника и везе“ за дигитално земаљско емитовање телевизијског програма, РАТЕЛ је издао дозволе за коришћење радио-фреквенција за први мултиплекс и други мултиплекс, као и дозволе за радио-релејне везе. Од 30.03.2015. године, спроведен је коначни прелазак на дигитално емитовање телевизијског програма у Републици Србији, по одговарајућим зонама расподеле, гашењем аналогног сигнала и пуштањем у рад дигиталних предајника. Закључно са даном 16.06.2015. године, престале су са радом све аналогне телевизијске доделе у Републици Србији, и од тог датума се земаљски телевизијски програм емитује искључиво дигитално.

Током 2015. године је, као део сарадње у области радио-комуникација са регулаторним телима суседних и других земаља, решен велики број захтева за координацију коришћења радио-фреквенцијског спектра: 15 захтева за радио-релејне везе по споразуму НСМ (*Harmonisation Calculation Method*), 5 захтева за земаљске сателитске станице у фиксној сателитској служби, 21 захтев за координацију функционалних система и 8 захтева за координацију FM радиодифузних станица.

Као резултат сарадње са регулаторним телима за област електронских комуникација, потписан је Технички споразум између администрација Аустрије, Хрватске, Мађарске, Србије, Републике Словачке и Словеније о координацији у пограничним областима за терестричке системе намењене за пружање електронске комуникационе услуге у фреквенцијском опсегу 3400 - 3800 MHz, Женева, 24. новембар 2015. - *Technical agreement between the national frequency management authorities of Austria, Croatia, Hungary, Serbia, The Slovak Republic and Slovenia on border coordination for terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency band 3400 - 3800 MHz, Geneva, 24 November 2015.*

У процесу измена коришћења фреквенцијског опсега 694-790 MHz, РАТЕЛ је приступио међународној радној групи SEDDIF - *South Eastern European Digital Dividend Implementa-*

СЛИКА 2:
**Прелазак на
 дигитално емитовање
 телевизијског програма**

Закључно са даном 16.06.2015. године, престале су са радом све аналогне телевизијске доделе у Републици Србији, и од тог датума се земаљски телевизијски програм емитује искључиво дигитално.

tion Forum, коју чине 10 земаља чланица и 5 земаља посматрача, а која има за циљ да припреми план за оптимизацију и репланирање радио-фреквенцијског опсега 470-694 MHz за потребе радио-дифузне службе (DVB-T2) ради обезбеђивања једнаких услова за коришћење овог опсега у земаљама региона. Усаглашени план ће условити промене у расподелама/доделама за Републику Србију у Плану GE06. Оснивачки састанак групе SEDDIF је одржан 1 и 2. октобра 2015. године у Будимпешти, а група наставља рад до средине 2017. године, што представља рок за припрему завршних докумената. У другој половини 2017. године планирано је потписивање координационих договора између администрација земаља чланица, а на основу резултата рада групе.

РАТЕЛ је наставио сарадњу са Бироом за радио-комуникације Међународне уније за телекомуникације (ITU), у оквиру које је прегледано 25 циркуларних обавештења о међународној координацији радио-фреквенција (BR IFIC - *International Frequency Information Circular*) и одговорено на упите по специјалним секцијама Споразума GE84 и GE06, у случајевима који се тичу Републике Србије. Припремљено је и прослеђено ITU 27 одговора на упите за тражење сагласности за сателитске мреже, објављених у *Special Section AP30B*, а преко WISFAT-а су пријављена и 2 сезонска распореда за краткоталасни предајник Радио Југославије (A15 и B15).

Заједно са Министарством трговине, туризма и телекомуникација, РАТЕЛ је учествовао у раду Светске конференције о радио-комуникацијама (WRC-15), а примену резултата конференције ће реализовати у наредној измени Плана намене радио-фреквенцијских опсега.

ДЕО 5.

ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Током 2015. године, РАТЕЛ је наставио са активностима које су усмерене ка стварању слободног и отвореног тржишта, уз гарантовање равноправног положаја свим учесницима. Полазећи од донете регулативе и поступака за увођење нових технологија и сервиса који су окончани у претходном периоду, а у циљу даљег подстицања конкуренције на телекомуникационом тржишту Србије, РАТЕЛ је предузео низ активности у вези са регулисањем ове области.

Упоредни приказ броја корисника, као и степен пенетрације јавне фиксне комуникационе мреже, јавне мобилне комуникационе мреже, Интернета и кабловских система за 2013, 2014. и 2015. годину дат је у Табели 1.

ТАБЕЛА 1:
Упоредни приказ
броја корисника
основних услуга
електронских
комуникација
у последње 3
године

Извор:
Подаци достављени
РАТЕЛ-у до 11. 04. 2016.
године

	2013.		2014.		2015.	
	БРОЈ (ХИЉАДА)	ПЕНЕ- ТРАЦИЈА* (%)	БРОЈ (ХИЉАДА)	ПЕНЕ- ТРАЦИЈА* (%)	БРОЈ (ХИЉАДА)	ПЕНЕ- ТРАЦИЈА* (%)
ФИКСНА - ЛИНИЈЕ	2.938	40,91	2.856,1	39,96	2.763,41	38,84
МОБИЛНА - КОРИСНИЦИ	9.198,7	128,09	9.344,98	130,76	9.155,66	128,69
ШИРОКОПОЈАСНИ ИНТЕРНЕТ - ПРЕТПЛАТНИЦИ	1.462.215	20,36	1.514.538	21,19	1.589.749	22,35
КДС - ПРЕТПЛАТНИЦИ	1.552,5	21,62	1.497	20,95	1.521,09	21,38

РАТЕЛ је и у 2015. години наставио са праћењем испуњавања услова дефинисаних у лиценцама издатим операторима, као и са континуираним праћењем стања на тржиштима подложним претходној регулацији и реализације донетих одлука, у смислу законски утврђених надлежности РАТЕЛ-а у вези са анализом релевантних тржишта. Законом је утврђена обавеза РАТЕЛ-а да води одговарајуће регистре, односно евиденције оператора, а што се спроводи у складу са Одлуком о начину вођења

регистра, евиденција, база података као и других информација из делокруга Републичке агенције за електронске комуникације и поштанске услуге и њиховом објављивању на Интернет страници РАТЕЛ-а.

Јавна говорна услуга	18
VoIP (Voice Over IP) – пренос гласа преко Интернета	36
Пренос SMS/MMS порука	19
VAS (value added service) – сервис са додатом вредношћу	56
Пренос података	18
Дистрибуција медијских садржаја	89
Услуга приступа Интернету и Интернет услуге	212
Изнајмљивање ресурса мреже	12
Изнајмљивање инфраструктуре	15
Емитовање и мултиплексирање	2
Именик	1
Остале услуге	2

ТАБЕЛА 2:
Број оператора
услуга
електронских
комуникација на
дан 31.12.2015.

Поред ажурирања постојећих регистара и успостављања нових, у 2015. години је у регистру оператора који обављају делатност електронских комуникација било 129 измена (79 нових уписа и 50 брисања из евиденције оператора):

- 9 уписа услуге дистрибуције медијских садржаја и 8 брисања;
- 18 уписа услуге приступа Интернету и Интернет услуге и 13 брисања;
- 3 уписа VoIP услуге и 1 брисање;
- 6 уписа јавне говорне услуге и 2 брисања;
- 2 уписа услуге преноса података и 2 брисања;
- 7 уписа услуге са додатом вредношћу (пренос говора, SMS, MMS) и 4 брисања;
- 4 уписа услуге изнајмљивања инфраструктуре;
- 1 упис изнајмљивања ресурса електронске комуникационе мреже;
- 1 упис преноса порука (SMS, MMS) и 1 брисање;
- 2 уписа пасивне инфраструктуре и 3 брисања;
- 1 упис оптичке мреже за транспорт и 4 брисања;
- 14 уписа кабловске мреже за приступ и 8 брисања;
- 2 уписа радио-релејне мреже за транспорт и 1 брисање;
- 3 уписа BFWA (Broadband Fixed Wireless Acces) мреже и 1 брисање;
- 6 уписа WAS/RLAN мрежа (Wireless Local Area Networks) и 1 брисање;
- 1 упис радио-релејне везе у фреквенцијским опсезима (72-76/82-86) GHz;
- 1 брисање услуге виртуелног мобилног оператора.

Током 2015. године у регистар оператора електронских комуникација уписани су:

1. за пружање услуге дистрибуције медијских садржаја:
 - NETNET TELEKOM DOO NIŠ,
 - DRUŠTVO ZA TELEKOMUNIKACIJE VIVATEL D.O.O. ŠIMANOVCI,
 - MIKINET DOO OSEČINA PREDUZEĆE ZA KABLOVSKU TELEVIZIJU,
 - MILORAD DRAGIĆEVIĆ PR ZR ZA IZRADU TELEKOMUNIKACIONIH MREŽA I SISTEMA TT.TV.ELEKTRO BEOGRAD
 - CITADELA KOMUNIKACIJE DOO BEOGRAD (NOVI BEOGRAD),
 - HALL SYSTEMS,
 - ELMARK KTV PLUS D.O.O. DESPOTOVAC,
 - ASTRA TELEKOM,
 - TELEFONKABL AD;
2. за пружање услуге приступа Интернету и Интернет услуге:
 - KOPERNIKUS D.O.O,
 - ABA TEL,
 - MEDIA KDS,
 - JAVNO PREDUZEĆE ZA OBAVLJANJE POSLOVA INFORMISANJA,
 - SRB Digital d.o.o. Novi Pazar,
 - NETNET TELEKOM D.O.O. NIŠ,
 - DRUŠTVO ZA TELEKOMUNIKACIJE VIVATEL D.O.O. ŠIMANOVCI,
 - MIKINET DOO OSEČINA PREDUZEĆE ZA KABLOVSKU TELEVIZIJU,
 - MILORAD DRAGIĆEVIĆ PR ZR ZA IZRADU TELEKOMUNIKACIONIH MREŽA I SISTEMA TT.TV.ELEKTRO BEOGRAD,
 - W-LINK,
 - CITADELA KOMUNIKACIJE DOO BEOGRAD (NOVI BEOGRAD),
 - Optel Telekom TIM D.O.O,
 - HALL SYSTEMS,
 - ASG NET,
 - ELMARK KTV PLUS D.O.O. DESPOTOVAC,
 - ASTRA TELEKOM,
 - LM SOFT NET,
 - YU VIDEO SERVIS;
3. за пружање VoIP услуге:
 - COMPATEL D.O.O,
 - GLOBALTEL,
 - ROUTELCOM DOO;
4. за пружање јавне говорне услуге:
 - SOFTNET,
 - ЈП ПОШТА СРБИЈЕ,
 - MASKO DOO,
 - BPP ING,
 - ABA TEL,
 - ASG NET;
5. за пружање услуге преноса података:
 - BEOTELNET-ISP
 - D.O.O. MADNET PANČEVO
6. за пружање услуге са додатом вредношћу:
 - ONECLICK SOLUTIONS d.o.o,
 - Entertainment Media Group d.o.o. Beograd-Savski Venac,

- TELEDIREKT CONT,
- SMS PARTNER d.o.o,
- Tele Go,
- PRVA TELEVIZIJA D.O.O,
- TELEDIREKT d.o.o;
- 7. за услуге изнајмљивања инфраструктуре:
 - KONSING GROUP,
 - AKTON,
 - BEOTELNET-ISP,
 - KODEKS KONSALTING D.O.O;
- 8. за изнајмљивања ресурса електронске комуникационе мреже:
 - BEOTELNET-ISP;
- 9. за пружање услуге преноса порука (SMS, MMS):
 - SMS PARTNER d.o.o.

У складу са ЗЕК, а на захтев оператора у 2015. години издато је укупно 71 решење о додели, продужењу или одузимању нумерације:

КАТЕГОРИЈА БРОЈЕВА	БРОЈ ИЗДАТИХ РЕШЕЊА		
	ДОДЕЛА НУМЕРАЦИЈЕ	ПРОДУЖЕЊЕ НУМЕРАЦИЈЕ	ОДУЗИМАЊЕ НУМЕРАЦИЈЕ
ГЕОГРАФСКИ	10	-	2
НЕГЕОГРАФСКИ	34	4	10
КРАТКИ КОДОВИ	7	-	2
ОСТАЛИ КОДОВИ	1	1	-

Током 2015. године потписано је 7 уговора за међународно повезивање домаћих оператора са телекомуникационим мрежама оператора из других земаља.

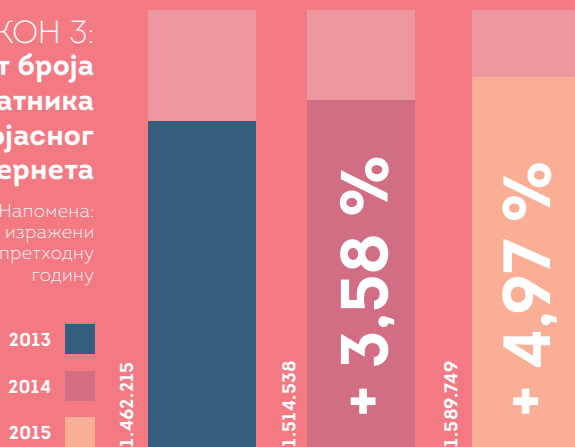
Преносивост броја у јавним мобилним телекомуникационим мрежама, која је почела да се примењује у јулу 2011. године, у претходној години се одвијала без проблема, у складу са општим актом РАТЕЛ-а који уређује преносивост бројева. У 2015. години било је око 51.000 преноса бројева, тако да је на крају године укупан број преноса у мобилној телефонији био 351.000, што је више од 3% од укупног броја корисника мобилне телефоније.

Од 1. априла 2014. године, корисницима фиксне телефоније је омогућено да, приликом промене оператора, задрже свој претплатнички број. Процедура преноса бројева се одвија у складу са Правилником о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији („Службени гласник РС“, број 52/11), као и Протоколом о имплементацији овог правилника, којим су оператори међусобно усагласили процедуру у вези са административним питањима која се могу јавити у поступку преноса броја. До краја 2015. године укупно 111.338 претплатника фиксне телефоније је променило оператора, а при том задржало исти број. Успешном

ПРЕНОСИВОСТ БРОЈА
У ЈАВНИМ МОБИЛНИМ
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИМ
МРЕЖАМА, КОЈА
ЈЕ ПОЧЕЛА ДА СЕ
ПРИМЕЊУЈЕ У ЈУЛУ 2011.
ГОДИНЕ, ТОКОМ 2015.
ГОДИНИ СЕ ОДВИЈАЛА
БЕЗ ПРОБЛЕМА.

ГРАФИКОН 3: Раст броја претплатника широкопојасног интернета

Напомена:
Проценти раста су изражени
у односу на претходну
годину

процесу преносивости броја у фиксној телефонији свакако су допринела искуства из преносивости бројева у мобилној телефонији.

У складу са Правилником о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми („Службени гласник РС“, број 11/12, у примени од 01.06.2012. године), РАТЕЛ је, као тело за оцењивање усаглашености радио и телекомуникационе терминалне (РиТТ) опреме, у току 2015. године издао:

- 607 потврда о усаглашености и 3 дупликата потврде,
- 943 извода из регистра издатих потврда.

Осим тога, 3 захтева су прослеђена на даљу надлежност ресорном министарству, а за 57 захтева су подносиоци одустали од истог.

ДЕО 6.

КОНТРОЛА КОРИШЋЕЊА РАДИО-ФРЕКВЕНЦИЈСКОГ СПЕКТРА И КВАЛИТЕТА УСЛУГА

РАТЕЛ, преко своје службе за контролу, врши сталну контролу коришћења радио-фреквенцијског спектра, надзор над спровођењем техничких прегледа као и контролу параметара квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга и мрежа и контролу обављања делатности електронских комуникација.

Контрола коришћења радио-фреквенцијског спектра

Контрола коришћења радио-фреквенцијског спектра у 2015. години спровођена је уз употребу мерне опреме у контролно-мерним центрима, мобилних и преносних контролно-мерних станица, као и даљински управљаних мерних пријемника. У Табели 3. приказан је број контролно-мерних записа унетих у базу података у току 2015. године.

	ОПРЕМА У КОНТРОЛНО-МЕРНИМ ЦЕНТРИМА	ДРУГИ ТИПОВИ КОНТРОЛНО-МЕРНИХ СТАНИЦА
БРОЈ ЗАПИСА	4997	6499

Уз сталну тенденцију смањења коришћења опсега намењених тзв. „функционалним системима веза“ (4 m, 2 m, 0,7 m), регистрована је и појава коришћења GPRS уређаја за потребе такси удружења. Ова појава не значи да такси удружења гасе своје радио-мреже, већ их користе као резервни начин комуницирања.

Као и претходних година, и у 2015. је регистровано неколико случајева да власници отуђе свој брод или ваздухоплов, а не врате дозволе за припадајуће радио-станице. РАТЕЛ ће предузети кораке у сарадњи са институцијама надлежним за издавање дозвола за пловне објекте и ваздухоплове, како би евиденција електронске базе била ажурна, а ради несметане наплате накнада за коришћење фреквенција.

Најважнији догађај у области радио-дифузије у 2015. години је завршетак процеса дигитализације, што значи да су искључени сви аналогни ТВ предајници и пуштени у рад дигитални предајници (DVB-T-2) само једног оператора, Јавног предузећа „Емисиона техника и везе“. Сви емитери, који су добили одговарајућа решења РЕМ-а, проследили су своје сигнале у тзв. „мултиплекс“, зависно од тога да ли су локални или регионални, до најближих емисионих локација ЈП ЕТВ. Треба напоменути да су,

ТАБЕЛА 3:
БРОЈ
КОНТРОЛНО-
МЕРНИХ ЗАПИСА
У 2015. ГОДИНИ

НАЈВАЖНИЈИ
ДОГАЂАЈ У ОБЛАСТИ
РАДИО-ДИФУЗИЈЕ
У 2015. ГОДИНИ ЈЕ
ЗАВРШЕТАК ПРОЦЕСА
ДИГИТАЛИЗАЦИЈЕ.
ДО КРАЈА ГОДИНЕ,
СВИ АНАЛОГНИ
ПРЕДАЈНИЦИ СУ
ПРЕКИНУЛИ СВОЈ
РАД.

и после крајњег рока за прелазак на дигитално емитовање, поједини емитери још извесно време паралелно емитовали и аналогни сигнал. Међутим, до истека 2015. године, сви аналогни предајници су прекинули свој рад.

Као и током 2014. године, поједине дифузне FM станице се и даље не придржавају услова прописаних у дозволама, пре свега повећавајући ефективно израчену снагу или премештајући предајнике на другу локацију. Још увек има и појава додатних предајника без дозволе, као и нелегалних станица и радио-линкова за „дотур модулације“ од студија до дифузних предајника.

Тенденција опадања броја радио-станица које користе радио-фреквенције без издате дозволе евидентна је и у 2015. години, чему доприноси континуирана контрола радио-фреквенцијског спектра и предузимање одговарајућих активности од стране РАТЕЛ-а. Евиденција радио-дифузних станица без дозволе, у 2015. години приказана је у Табели 4.

ТАБЕЛА 4:
ПРИКАЗ
ДИФУЗНИХ
РАДИО-СТАНИЦА
БЕЗ ДОЗВОЛЕ
КОЈЕ СУ
РЕГИСТРОВАНЕ У
2015. ГОДИНИ

РЕДНИ БРОЈ	ИДЕНТИФИКАЦИЈА	ФРЕКВЕНЦИЈА (МНЗ) / УНФ КАНАЛ	ЛОКАЦИЈА ПРЕДАЈНИКА
1.	Интернет радио Руски Крстур	96,9	Руски Крстур
2.	Радио Култ	102,7	Пожаревац
3.	Радио Енигма	104,3	Пријеполје
4.	Радио Падина	88,4	Падина
5.	Радио Мега (Хоризонт, Ашкали)	98,2	Поповица, Нови Сад
6.	Радио Грмеч	96,9	Поповица, Нови Сад
7.	Радио Сутон (Антена)	104,2	Поповица, Нови Сад
8.	ТВ Јерина	30. к	Смедерево
9.	КТВ	32. к	Зрењанин
10.	Радио 956	95,6	Ниш

Мобилна телефонија

Преласком на дигитално емитовање телевизијског сигнала ослобођен је део УНФ опсега (791 - 862 МНз) за потребе мобилне телефоније, тзв. „дигитална дивиденда“. Крајем 2015. године успешно је завршен конкурс за издавање дозвола за коришћење наведеног опсега за мобилне операторе. У међувремену су и мобилни оператори завршили тестирање коришћења нове технологије.

Сметње у пријему базних станица мобилних оператора (у свим опсезима) су се јављале и током 2015. године и та појава не показује тенденцију опадања. Узроци сметњи су различити: употреба неисправних уређаја намењених широкој потрошњи, као и нелегално увезених уређаја намењених тржишту САД и Канаде, неовлашћено и нестручно постављање пикорипитера намењених за побољшање квалитета пријема сигнала мобилне телефоније, итд. РАТЕЛ наставља са континуираном контролом радио-фреквенцијског спектра и предузимањем активности из свог делокруга послова, како би се отклониле уочене сметње.

Као што је и ранијих година било уобичајено, одређени број пријава се односи на могући утицај нејонизујућег зрачења базних станица на здравље околне популације. У порасту је број жалби на квалитет сервиса у мрежама мобилне телефоније. Из тог разлога, у РАТЕЛ-у се перманентно ради на унапређењу опреме и процедура за проверу квалитета сервиса у мобилним и фиксним мрежама.

Бежични приступ Интернету

Резултати контроле коришћења нелиценцираних опсега 2,4/5,7 GHz указују да се већи број оператора не придржава услова из Правилника о коришћењу радио-фреквенција по режиму општег овлашћења. Углавном се користе фреквенције изван граница нелиценцираних опсега или се знатно премашују дозвољене ефективно израчене снаге.

РАТЕЛ-ова Служба за контролу предузима законом предвиђене мере према операторима који не поштују прописане услове, поготово у случајевима када радио-станице у њиховим мрежама изазивају сметње у раду уређаја у другим мрежама.

Технички прегледи радио-станица

Извештаји о обављеним техничким прегледима радио-станица се у базу РАТЕЛ-а уносе посредством Интернет портала, што обезбеђује поузданије ажурирање базе и једноставнију евиденцију. У 2015. години, од укупно пријављена 5342 техничка прегледа радио-станица, обављено је 4732. У Табели 5. наведена су прва три корисника радио-фреквенцијског спектра према броју обављених техничких прегледа у 2015. години.

КОРИСНИК РФ СПЕКТРА	БРОЈ ТЕХНИЧКИХ ПРЕГЛЕДА РАДИО-СТАНИЦА ИЗВРШЕНИХ У 2015. ГОДИНИ
Telenor d.o.o	1915
Предузеће за телекомуникације Телеком Србија а.д.	1087
Vip mobile d.o.o.	1004

РАТЕЛ-ОВА СЛУЖБА
ЗА КОНТРОЛУ
ПРЕДУЗИМА
ЗАКОНОМ
ПРЕДВИЂЕНЕ
МЕРЕ ПРЕМА
ОПЕРАТОРИМА
КОЈИ НЕ ПОШТУЈУ
ПРОПИСАНЕ УСЛОВЕ

ТАБЕЛА 5:
КОРИСНИЦИ
РАДИО-
ФРЕКВЕНЦИЈСКОГ
СПЕКТРА СА
НАЈВЕЋИМ БРОЈЕМ
ИЗВРШЕНИХ
ТЕХНИЧКИХ
ПРЕГЛЕДА

ДЕО 7.

АНАЛИЗА ТРЖИШТА

РАТЕЛ-ОВЕ
АНАЛИЗЕ ЧЕТИРИ
РЕЛЕВАНТНА
ТРЖИШТА ЗА 2015.
ГОДИНУ: [HTTP://
WWW.RATEL.RS/
REGULATIVA/
ANALIZE_
TRZISTA.539.HTML](http://www.ratel.rs/regulativa/analyze_trzista.539.html)

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге је у периоду јул - октобар 2015. године, сходно надлежностима прописаним у члану 60. ЗЕК, извршила анализу четири релевантна тржишта:

1. анализу veleпродајног тржишта оригинације позива у јавној телефонској мрежи на фиксној локацији;
2. анализу veleпродајног тржишта (физичког) приступа елементима мреже и припадајућим средствима (укључујући дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи);
3. анализу veleпродајног тржишта изнајмљених линија;
4. анализу veleпродајног тржишта терминације позива у мобилној мрежи.

Агенција је спровела поступак анализа тржишта како би проценила степен конкурентности и пратила стање на поменути тржиштима, као и да би уочила промене у односу на резултате претходних анализа истих тржишта за период август-новембар 2011. године.

Наведене анализе спроведене су у складу са одредбом члана 60. ЗЕК, која прописује да РАТЕЛ најмање једном у три године врши анализу релевантних тржишта, а по потреби и додатних тржишта, уз примену одговарајућих препорука Европске уније о анализи тржишта и утврђивању значајне тржишне снаге. Период на који се предметне анализе односе обухвата 2012, 2013. и 2014. годину и за тај период су прикупљени подаци од оператора.

Чланом 62. ЗЕК прописано је да, када Агенција, на основу претходно спроведене анализе тржишта, утврди непостојање делотворне конкуренције на релевантном тржишту (као и на уско повезаном тржишту), решењем одређује оператора који, појединачно или заједно са другим операторима, на том тржишту има значајну тржишну снагу. РАТЕЛ је стога, у децембру 2015. године, донео решења којима одређује операторе са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС) на сваком од претходно поменутих тржишта. Оператори са ЗТС су дужни да испуњавају прописане обавезе под условима и у роковима утврђеним у анализи релевантног тржишта.

Решењима РАТЕЛ-а, Телеком Србија а.д. је проглашен оператором са ЗТС на veleпродајном тржишту оригинације позива у јавној телефонској мрежи на фиксној

локацији и veleпродајном тржишту (физичког) приступа елементима мреже и припадајућим средствима (укључујући дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи), те су му прописане обавезе:

1. објављивања одређених података у форми стандардне понуде;
2. недискриминаторног поступања;
3. рачуноводственог раздвајања;
4. омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава;
5. контроле цена и примене трошковног рачуноводства.

Такође, Телеком Србија проглашен је решењем РАТЕЛ-а оператором са ЗТС на veleпродајном тржишту изнајмљених линија и прописане су му обавезе:

1. објављивања одређених података у форми стандардне понуде;
2. недискриминаторног поступања;
3. рачуноводственог раздвајања;
4. контроле цена и примене трошковног рачуноводства;
5. пружања основног скупа изнајмљених линија.

У циљу испуњења обавезе објављивања одређених података, РАТЕЛ је оператору Телеком Србија у децембру 2015. године упутио захтев за достављање нових стандардних понуда, у року од 60 дана од дана пријема захтева, у складу са ЗЕК и подзаконским актима.

Даље, РАТЕЛ је решењем утврдио да су Телеком Србија, Telenor и Vip mobile оператори са ЗТС на veleпродајном тржишту терминације позива у мобилној мрежи и прописане су им обавезе:

1. објављивања одређених података у форми стандардне понуде;
2. недискриминаторног поступања;
3. омогућавања приступа и коришћења елемената мреже и припадајућих средстава;
4. контроле цена.

Горепоменуте анализе тржишта, као и одговарајућа решења, објављена су на интернет страници:

http://www.ratel.rs/regulativa/analize_trzista.539.html.

Поред тога, РАТЕЛ је у трећем кварталу 2015. године спровео, у складу са одредбом члана 60. ЗЕК, још две анализе и то:

1. анализу малопродајног тржишта дистрибуције медијских садржаја и
2. анализу малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији.

У складу са чл. 34, 35. и 36. ЗЕК, РАТЕЛ је 18. јануара 2016. године позвао стручну и ширу јавност да у оквиру јавних консултација дају своје мишљење о Извештају о анализи малопродајног тржишта дистрибуције медијских садржаја и Извештају о анализи малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији, у року од 90 дана од дана почетка јавних консултација, након чега ће, по усвајању извештаја, решењима бити одређени оператори за ЗТС на овим тржиштима и прописане њихове обавезе у складу са ЗЕК.

1

ВИСИНА РАЧУНА ЗА УСЛУГЕ У
МОБИЛНОЈ ТЕЛЕФОНИЈИ

2

КВАЛИТЕТ ПРУЖЕНЕ УСЛУГЕ
(ПОСЕБНО ИНТЕРНЕТА)

3

ПРЕНОС БРОЈЕВА ИЗ МРЕЖЕ ЈЕДНОГ
У МРЕЖУ ДРУГОГ ОПЕРАТОРА

СЛИКА 3:
**Три најчешћа
разлога за
приговоре
корисника**

Напомена:
Проценти раста су изражени
у односу на претходну
годину

ДЕО 8.

ЗАШТИТА КОРИСНИКА

Као и претходних година, РАТЕЛ је наставио са подршком претплатницима, односно корисницима, кроз поступање по приговорима на рад оператора електронских комуникација, анализу броја приговора према врстама услуга, као и свакодневну електронску и телефонску комуникацију са претплатницима, односно корисницима услуга.

У 2015. години формирана су 1.073 нова предмета у вези са приговорима, при чему је 115 приговора решено позитивно у корист претплатника, односно корисника.

Највећи број приговора односио се на висину рачуна за пружање услуга у мобилној телефонији, као и на квалитет пружене услуге, посебно Интернета, а од осталих приговора знатнији број се односио на пренос бројева из мреже једног у мрежу другог оператора електронских комуникација. У погледу висине испостављених рачуна, уз приговоре који се односе на рачуне за стандардне услуге, одређени број приговора се односио на рачуне по основу коришћења услуга мобилне телефоније и/или Интернета у роингу, као и на рачуне по основу коришћења услуга са додатом вредношћу.

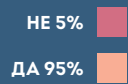
Приликом поступања по приговорима, посебна пажња се поклања заштити права особа са инвалидитетом и старијих особа, као специфичних друштвених група.

У циљу што ефикасније заштите претплатника, односно корисника, у току 2015. године РАТЕЛ је извршио анализу општих услова у јавној мобилној телекомуникационој мрежи за операторе електронских комуникација Телеком Србија а.д., Telenor d.o.o. и Vip mobile d.o.o, општих услова у јавној фиксној телекомуникационој мрежи за операторе електронских комуникација Телеком Србија а.д. и Telenor d.o.o, као и анализу Општих услова за оператора електронских комуникација SBB - Српске кабловске мреже д.о.о, након чега су овим операторима послати налози и препоруке у циљу усаглашавања општих услова са позитивним правним прописима, као и унапређења заштите претплатника/корисника.

У 2015. ГОДИНИ
ФОРМИРАНА
СУ 1.073 НОВА
ПРЕДМЕТА У ВЕЗИ
СА ПРИГОВОРИМА,
ПРИ ЧЕМУ ЈЕ 115
ПРИГОВОРА РЕШЕНО
ПОЗИТИВНО У КОРИСТ
ПРЕТПЛАТНИКА,
ОДНОСНО
КОРИСНИКА.

ГРАФИКОН 4:
**Да ли имате
поверење у ЈП
“Пошта Србије”?**

Напомена: Тотал узорак

ДЕО 9.

ПОШТАНСКЕ
УСЛУГЕ

У 2015. години, РАТЕЛ је издао 5 одобрења за обављање комерцијалних поштанских услуга, ван домена универзалне поштанске услуге, следећим поштанским операторима:

1. Привредно друштво курирска служба Блиц д.о.о. Београд-Земун;
2. Proexpress d.o.o. Београд-Вождовац;
3. Предузеће за трговину и услуге SHARMAX d.o.o. Београд-Нови Београд;
4. ВЕХЕХРЕСС d.o.o. Шабац;
5. Liberty Delivery d.o.o. Београд - Звездара.

Поштанском оператору Друштво за вршење курирских услуга YU-PD EXPRESS DOO, Београд издата је допуна одобрења за обављање поштанских услуга ван домена универзалне поштанске услуге и за међународни саобраћај.

У оквиру пројектовања и имплементације модела за подршку одлучивању у регулацији универзалне поштанске услуге, закључено је да је постизање националног консензуса у вези са редифинисањем универзалне поштанске услуге један од најзначајнијих задатака поштанских регулатора. У том светлу је урађена студија „Истраживање модела универзалне поштанске услуге у РС“ која је презентована поштанским операторима, надлежном Министарству и другим институцијама (факултети, Привредна комора, ИСС...), у циљу постизања националног консензуса. У оквиру прве фазе истраживања, извршено је редифинисање упитника према изабраној методи анализе и одређивање тежинских коефицијената.

Као део решавања задатка одређивања оптималног опсега универзалне поштанске услуге у Републици Србији, ангажовани су релевантни стручњаци као подршка у раду. Успостављена је сарадња са Факултетом техничких наука у Новом Саду на моделирању вишекритеријумске анализе, а затим су извршени прорачун и анализа резултата. Резултати су презентовани на скупу на ком су учествовали оператори, министарства и други актери. Резултати истраживања су презентовани и на регулаторној конференцији Светског поштанског савеза, као пример најбоље регулаторне праксе.

У оквиру рада на хармонизацији прописа са прописима ЕУ из области поштанских услуга, организована је ТАИЕХ експертска мисија на тему регулације цена

У 2015. ГОДИНИ
ЗАВРШЕН ЈЕ
ПРОЈЕКАТ
ПОД НАЗИВОМ
„ИСТРАЖИВАЊЕ
СТЕПЕНА
ЗАДОВОЉЕЊА
ПОТРЕБА КОРИСНИКА
ПОШТАНСКИХ УСЛУГА,
СА ПОСЕБНИМ
ОСВРТОМ НА
УНИВЕРЗАЛНУ
ПОШТАНСКУ УСЛУГУ“

универзалне поштанске услуге и њеног нето трошка. Представници Службе за поштанске услуге РАТЕЛ-а су учествовали у јавним расправама одржаним у вези са Нацртом закона о услугама и Нацртом закона о оглашавању.

У 2015. години завршен је пројекат под називом „Истраживање степена задовољења потреба корисника поштанских услуга са посебним освртом на универзалну поштанску услугу” (више на <http://rapus.ratel.rs/o-nama/projekti>). Истраживање је обухватило:

- израду упоредних прегледа претходно спроведених истраживања за сва питања за која постоји временска серија;
- прикупљање и анализу релевантних студија и истраживања из земаља ЕУ из ове области;
- израду пројектног задатка истраживања и прелиминарног упитника;
- анализу резултата истраживања и имплементација истих приликом доношења регулаторних одлука.

РАТЕЛ је у 2015. години наставио учешће у пројекту ТР 36040 „Реинжењеринг мреже оператора универзалног поштанског сервиса уз организацијску синергију државних и привредних ресурса” који спроводи Факултет техничких наука универзитета у Новом Саду. Резултати овог пројекта су значајна подршка у доношењу регулаторних одлука, а коришћени су у студији о моделу универзалне поштанске услуге, а затим и у креирању нацрта Правилника о начину и условима приступа поштанској мрежи јавног поштанског оператора.

У области поштанских услуга, представници РАТЕЛ-а председавају и активно учествују у раду Комисије за стандардизацију КС А 331. Активности Комисије је обележио рад на усаглашавању и проглашењу ЕН стандарда, као и проглашење српских стандарда SRPS CEN/TC 15448, SRPS CEN/TC 16735. Кроз рад Комисије, РАТЕЛ је учествовао и у изради предлога Националног стандарда за адресни систем.

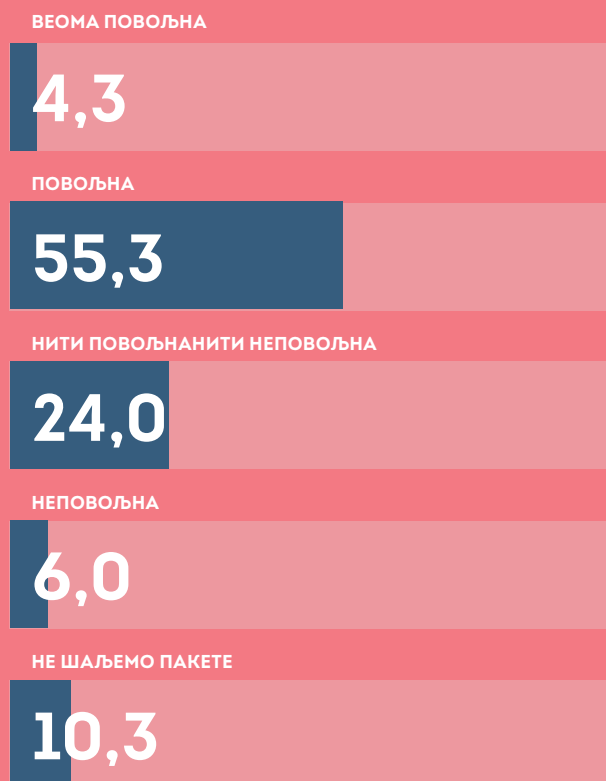
РАТЕЛ је био суорганизатор XXXIII Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају, Постел 2015, који је одржан 1-2.12.2015. на Саобраћајном факултету у Београду. Запослени у Сектору за поштанске услуге су презентovali два рада: „Значај ограничења квантитативних метода анализе тржишта поштанских услуга” и „Примена норма минута у расподели трошкова поштанских услуга”.

На 15. Међународној конференцији о електронској трговини и електронском пословању „Е-трговина 2015” на Палићу, у оквиру посебног сегмента под називом „Тржиште поштанских услуга и е-трговина”, РАТЕЛ је учествовао са две презентације „Повезаност поштанског тржишта и електронске трговине” и „Поштанско тржиште у Републици Србији”.

На регулаторној конференцији Светског поштанског савеза у Берну, РАТЕЛ је по позиву представио резултате истраживања опсега универзалне поштанске

ГРАФИКОН 5:
**ЦЕНА ПОШТАНСКЕ
 УСЛУГЕ СЛАЊЕ ПИСМА
 (ОБИЧНО, ПРЕПОРУЧЕНО
 ИТД) КОЈУ ВАШЕ
 ПРЕДУЗЕЋЕ НАЈЧЕШЋЕ
 КОРИСТИ, ЗА ВАС ЈЕ: (%)**

Извор: Нина Медиа

услуге, као пример најбоље светске праксе. На регионалном састанку у Скопљу посвећеном имплементацији „IPDP – *Integrated postal reform plan*” методологије презентован је одговарајући материјал РАТЕЛ-а у овом домену.

Представници РАТЕЛ-а су били део експертског тима CERP/UPU у мисији на Сејшелским острвима. Резултат мисије је документ „*Postal regulatory development processes in Seychelles postal sector*” који је усвојен од стране Комитета 4 Административног савета Светског поштанског савеза.

ДЕО 10.

САРАДЊА СА ДРУГИМ
ИНСТИТУЦИЈАМА И
ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У ПОСТУПКУ
ЕВРОПСКИХ
ИНТЕГРАЦИЈА
РАТЕЛ УЧЕСТВУЈЕ
У РАДУ РАДНИХ
ГРУПА ЗА СЛЕДЕЋА
ПРЕГОВАРАЧКА
ПОГЛАВЉА: 1
- СЛОБОДА
КРЕТАЊА РОБЕ;
3 - ПОСЛОВНО
НАСТАЊИВАЊЕ
И СЛОБОДА
ПРУЖАЊА УСЛУГА;
8 - ПОЛИТИКА
КОНКУРЕНЦИЈЕ; 10
- ИНФОРМАЦИОНО
ДРУШТВО И
МЕДИЈИ.

Спроводећи своје редовне активности, РАТЕЛ сарађује са Владом Републике Србије, министарствима, операторима и другим бројним установама и организацијама у земљи и иностранству.

РАТЕЛ је посебну сарадњу остварио са следећим институцијама:

1. Министарством трговине, туризма и телекомуникација, ресорним министарством за послове у области електронских комуникација, информационог друштва и поштанских услуга;
2. Регулаторним телом за електронске медије;
3. Министарством унутрашњих послова, Безбедносно-информативно агенцијом и Војском Србије, у складу са Законом о електронским комуникацијама;
4. Војском Србије и Агенцијом за контролу летења Србије и Црне Горе по питању података везаних за радио-фреквенције које користе ваздухоплови и нотификације истих код Међународне уније за телекомуникације;
5. Канцеларијом за европске интеграције;
6. Савезом радио-аматера Републике Србије, на издавању лиценци за рад радио-аматерских оператора и дозвола за рад аматерских радио-станица;
7. Канцеларијом за координационе послове у процесу преговора са привременим институцијама самоуправе у Приштини, у активностима везаним за спровођење Акционог плана за телекомуникације;
8. органима надлежним за просторно планирање и заштиту животне средине;

Поред сарадње са надлежним државним органима, РАТЕЛ одржава стални контакт и консултације са свим учесницима у телекомуникационом сектору - операторима, провајдерима, дистрибутерима, производним организацијама, научним и образовним институцијама и корисничким удружењима. Представници РАТЕЛ-а су учествовали у релеватним јавним расправама, панел дискусијама и округлим столовима, а у циљу добијања стручних и објективних закључака о појединим актуелним питањима.

У поступку европских интеграција, РАТЕЛ активно учествује у раду радних група за послове у процесу преговора о приступању Републике Србије Европској унији за следећа преговарачка поглавља:

СЛИКА 4:
СТРУЧНО-
НАУЧНИ ЧАСОПИС
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

Напомена:
РАТЕЛ је новембра 2015. године
објавио 14. број стручно-научног
часописа Телекомуникације.

1. Преговарачко поглавље 1 – слобода кретања робе;
2. Преговарачко поглавље 3 – пословно настањивање и слобода пружања услуга;
3. Преговарачко поглавље 8 – политика конкуренције;
4. Преговарачко поглавље 10 – информационо друштво и медији.

Како је 2015. годину обележио завршетак процеса преласка са аналогног на дигитално емитовање телевизијског сигнала у Србији, РАТЕЛ је активно сарађивао са свим учесницима у овом процесу. Посебно треба истаћи учешће у Радној групи за окончање процеса преласка на дигитално емитовање ТВ сигнала коју је водило Министарство трговине, туризма и телекомуникација, као и учешће у имплементацији Плана преласка на дигитално емитовање ТВ програма кроз мрежу земаљских предајника чији је носилац ЈП „Емисиона техника и везе“, те учешће у изради Плана ослобађања делова радио-фреквенцијског спектра, чији је носилац ресорно министарство.

Као део стручног рада и сарадње са истраживачким и образовним институцијама и привредом, РАТЕЛ је, новембра 2015. године, објавио 14. број стручно-научног часописа Телекомуникације.

ДЕО 11.

МЕЂУНАРОДНЕ
АКТИВНОСТИ

ТОКОМ 2015.
ГОДИНЕ, РАТЕЛ
ЈЕ ПРАТИО
РЕЛЕВАНТНА
ДОКУМЕНТА И
УЧЕСТВОВАО НА
НАЈЗНАЧАЈНИЈИМ
САСТАНЦИМА И
СКУПОВИМА КОЈЕ
ЈЕ ОРГАНИЗОВАЛА
ITU. НАЈВАЖНИЈИ
ДОГАЂАЈ У
ПРОШЛОЈ ГОДИНИ
БИЛА ЈЕ СВЕТСКА
КОНФЕРЕНЦИЈИ
О РАДИО-
КОМУНИКАЦИЈАМА
(WRC-15).

У циљу праћења развоја електронских комуникација и поштанских услуга, промена у области регулисања тржишта, измена регулативе и међународних аката који се тичу и наше земље, увођења нових услуга базираних на новим технологијама, РАТЕЛ остварује интензивну и непосредну сарадњу са међународним организацијама, регулаторним телима и другим стручним институцијама. Међународна сарадња се, осим кроз заједнички рад у оквиру међународних институција, реализује и организовањем билатералних и мултилатералних сусрета са регулаторним телима из других земаља, а посебно из окружења и Европске уније.

РАТЕЛ у својству регулатора активно учествује у раду Међународне уније за телекомуникације (ITU), Европске конференције поштанских и телекомуникационих администрација (*European Conference of Postal and Telecommunications Administrations* - CEPT) и Европског института за стандардизацију у телекомуникацијама (*European Telecommunications Standards Institute* - ETSI).

И током 2015. године РАТЕЛ је пратио релевантна документа и учествовао на најзначајнијим састанцима и скуповима које је организовала ITU. Најважнији догађај у прошлој години била је Светска конференција о радио-комуникацијама (WRC-15), на којој су представници РАТЕЛ-а учествовали на припремним састанцима и пленарном заседању, а предложена и усвојена акта су детаљно анализирана.

У оквиру сарадње са CEPT, РАТЕЛ прати рад Комитета за електронске комуникације (*Electronic Communications Committee* - ECC), а посебно кроз радне групе за управљање фреквенцијама (*Working Group Frequency Management* - WG FM), инжењеринг спектра (*Working Group Spectrum Engineering* - WG SE) и нумерацију и мреже (*Working Group Numbering and Networks* - WG NaN).

РАТЕЛ активно учествује у раду Тела европских регулатора за електронске комуникације (*Body of European Regulators for Electronic Communications* - BEREC) и Групи независних регулатора (*Independent Regulators Group* - IRG). РАТЕЛ је једна од 37 независних регулаторних агенција које су чланице IRG. Како Република Србија има статус кандидата у ЕУ, РАТЕЛ је добио статус посматрача у BEREC-у.

У области поштанских услуга РАТЕЛ учествују у раду Европског комитета поштанских оператора (*European Committee for Postal Regulation - CERP*), Светског поштанског савеза (*Universal Postal Union - UPU*) и Европске регулаторне групе за поштанске услуге (*European Regulatory Group for postal services - ERGP*). Представници РАТЕЛ-а су активни у по једној радној групи CERP и UPU и у пет радних група ERGP.

РАТЕЛ учествује и у активностима везаним за Регионални споразум о радио-комуникационој служби у унутрашњим пловним путевима (*Regional Arrangement concerning the Radio-communication Service on Inland Waterways - RAINWAT*).

РАТЕЛ остварује и успешну билатералну сарадњу са регулаторним телима из региона и Европске уније. У априлу 2015. године, регулаторима са којима РАТЕЛ има потписане меморандуме о разумевању придружила се и Агенција за комуникационе мреже и услуге Републике Словеније (AKOS).

ДЕО 12.

ПРЕГЛЕД СУДСКИХ СПОРОВА РАТЕЛ-А

На дан 31.12.2015. године Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге је имала 34 активна судска спора. Од укупног броја, највише је управних спорова, укупно 29, док је 5 спорова пред привредним судовима.

Управни спорови односе се на тужбе које су оператори и имаоци дозвола поднели Управном суду, оспоравајући појединачне правне акте - решења Агенције којима им се утврђују накнаде. Природа управног спора је таква да се завршава пресудом Управног суда којом се тужба одбија или усваја. У случају усвајања тужбеног захтева решење Агенције се поништава и налаже понављање поступка.

Спорови пред Привредним судом су парнични поступци које се води по Закону о парничном поступку. Од укупно 5 парница, 4 се односе на накнаду штете, од чега 3 спора трају већ дуже време и то су спорови по тужби: Друштва за медијску, издавачку, пропагандну делатност и маркетинг „СОС канал“ из Београда, ДОО „ЛИНЕА ЕЛЕКТРОНИКС“ из Зрењанина и Communication plus d.o.o. из Београда.

ДЕО 13. ПОСЕБНА НАПОМЕНА:

СТАВ УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Став Уставног суда Републике Србије у вези са правним положајем Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге исказан у Одлуци број IУз-128/2012 од 24.04.2014. године говори у прилог статуса РАТЕЛ-а као независног регулаторног тела. Осим изношења конкретних правних чињеница везаних за разматрани предмет, Уставни суд је заузео званичан став о правном положају Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (РАТЕЛ), као самосталног регулаторног тела у правном систему Републике Србије и систему органа и тела основаних у складу са Уставом и позитивним прописима Републике Србије. Наведена Одлука Уставног суда објављена је у „Службеном гласнику РС“ број 46/2014.

Сумарно посматрано, закључци Уставног суда су следећи:

- Агенција је функционално и финансијски независна од државних органа, као и организација и лица која обављају делатност електронских комуникација,
- рад Агенције се не финансира из буџетских средстава, односно начин финансирања прописан Законом о електронским комуникацијама представља механизам обезбеђивања финансијске независности Агенције, а Законом прописани приходи Агенције по својој правној природи нису буџетска средства,
- Агенција је основана Законом, као самостална организација која је независна од државних органа и изузета је из постојеће структуре државне управе управо ради обезбеђивања вишег степена самосталности и независности у вршењу поверених јавних овлашћења, јер се на тај начин обезбеђује виши степен ефикасности деловања у области електронских комуникација и неопходно дистанцирање од политичких утицаја, односно због тога што остваривање циљева због којих је Агенција основана није могуће на бољи начин остварити оснивањем неке посебне организације у саставу државне управе, односно министарства,
- Уставом утврђени положај Агенције као имаоца јавних овлашћења, тј. као посебног регулаторног тела, у складу је са чланом 137. став 3. Устава.

Наведени ставови Уставног суда добијају посебну важност када се доведу у везу са замеркама и критикама које је Европска комисија изнела у свом Извештају о напретку Србије за 2014. годину. У извештају је, између осталог, наведено и следеће: „Треба обезбедити потпуну оперативну независност регулаторног тела“... „у усклађивању са правним тековинама ЕУ у области информационог друштва и медија остварен је умерен напредак.“

Ставови Уставног суда би требало узети у обзир приликом евентуалне израде новог Закона о електронским комуникацијама, или доношења неког будућег Закона о изменама и допунама Закона о електронским комуникацијама (у Извештају Европске комисије о напретку Србије за 2014. годину наводи се да законодавни оквир у области електронских комуникација треба усагласити са оквиром ЕУ из 2009. године), као и приликом евентуалне израде закона који би уредио наплаћивање накнада за јавна добра Републике Србије.

УСТАВНИ СУД ЈЕ ЗАУЗЕО ЗВАНИЧАН СТАВ О ПРАВНОМ ПОЛОЖАЈУ РЕГУЛАТОРНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ (РАТЕЛ), КОЈИ ГОВОРИ У ПРИЛОГ СТАТУСА РАТЕЛ-А КАО НЕЗАВИСНОГ РЕГУЛАТОРНОГ ТЕЛА У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

ПРЕГЛЕД ПОДЗАКОНСКИХ АКТА:

ПРЕГЛЕД ПОДЗАКОНСКИХ АКТА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ РАТЕЛ-А

(ОБЛАСТ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА)

- Правилник о начину прикупљања и објављивања података о врсти, расположивости и географској локацији капацитета електронске комуникационе мреже („Службени гласник РС“, број 66/15)
- Правилник о садржини и начину пријаве уговора о међуповезивању на међународном нивоу („Службени гласник РС“, број 104/14)
- Правилник о преносивости броја за услуге које се пружају преко јавних мобилних комуникационих мрежа („Службени гласник РС“, број 101/14)
- Правилник о утврђивању накнада за пружање услуга из надлежности Републичке агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 34/13)
- Правилник о начину коришћења радио-фреквенција по режиму општег овлашћења („Службени гласник РС“, број 28/13)
- Правилник о условима приступа и коришћењу података из јавног телефонског именика („Службени гласник РС“, број 84/11)
- Правилник о обавезама оператора услуга са додатом вредношћу („Службени гласник РС“, бр. 76/11 и 91/11-исправка)
- Правилник о параметрима квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга и спровођењу контроле обављања делатности електронских комуникација („Службени гласник РС“, бр. 73/11 и 3/14)
- Правилник о минималном садржају, нивоу детаљности и начину објављивања стандардних понуда („Службени гласник РС“, број 70/11)
- Правилник о обиму и садржају основног скупа изнајмљених линија („Службени гласник РС“, број 70/11)
- Правилник о висини годишње накнаде за коришћење нумерације („Службени гласник РС“, број 67/11)
- Правилник о начину коришћења радио станица на домаћим и страним ваздухопловима, локомотивама, бродовима и другим пловилима („Службени гласник РС“, бр. 60/11 и 68/11-исправка)
- Правилник о начину контроле коришћења радио-фреквенцијског спектра, обављања техничких прегледа и заштите од штетних сметњи („Службени гласник РС“, бр. 60/11, 35/13 и 16/15)
- Одлука о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 59/11)

- Правилник о начину коришћења аматерских радио станица („Службени гласник РС“, број 52/11)
- Правилник о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација („Службени гласник РС“, број 52/11)
- Правилник о преносивости броја у јавним телефонским мрежама на фиксној локацији („Службени гласник РС“, број 52/11)
- Правилник о општим условима за обављање делатности електронских комуникација по режиму општег овлашћења („Службени гласник РС“, бр. 38/11, 44/11-исправка и 13/14)
- План нумерације („Службени гласник РС“, бр. 32/11, 35/12 и 64/13)
- Правилник о обрасцу захтева за издавање дозволе за коришћење нумерације („Службени гласник РС“, број 32/11)
- Правилник о обрасцима захтева за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција („Службени гласник РС“, бр. 8/11 и 2/14)
- Правилник о висини накнада за обављање делатности електронских комуникација („Службени гласник РС“, број 93/10)
- Правилник о висини накнаде за коришћење радио-фреквенција („Службени гласник РС“, бр. 93/10 и 15/15)
- Статут Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС“, бр. 125/14 и 30/16)
- Одлука о динамици снижавања цена роминга (усвојена 25.12.2014. године од стране УО РАТЕЛ-а, доступна на Интернет страници www.ratel.rs)
- Одлука о начину вођења регистара, евиденција, база података као и других информација из делокруга Републичке агенције за електронске комуникације и њиховом објављивању на Интернет страници РАТЕЛ-а (усвојена 11.02.2011. године од стране УО РАТЕЛ-а, доступна на Интернет страници www.ratel.rs)
- Одлука о одређивању оператора који имају обавезу да обезбеђују универзални сервис („Службени гласник РС“, број 15/10)

ПРЕГЛЕД ПОДЗАКОНСКИХ АКТА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ РАТЕЛ-А

(ОБЛАСТ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА)

- Правилник о обрасцу захтева за доделу дозволе за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС“, број 65/15)
- Правилник о параметрима квалитета за обављање поштанских услуга и минималном квалитету у обављању универзалне поштанске услуге („Службени гласник РС“, број 146/14)

- Правилник о начину и условима приступа поштанској мрежи јавног поштанског оператора („Службени гласник РС“, број 146/14)
- Правилник о методологији формирања цена за универзалну поштанску услугу („Службени гласник РС“, број 100/11)
- Правилник о одређивању тарифних ставова за универзалну поштанску услугу („Службени гласник РС“, бр. 34/10, 58/10, 2/11, 65/11 и 21/14)
- Правилник о условима за обављање универзалне поштанске услуге („Службени гласник РС“, број 28/10)
- Правилник о општим условима за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС“, бр. 24/10, 58/10, 2/11, 13/11, 65/11, 93/13 и 97/15)
- Правилник о утврђивању трошкова за издавање дозвола и годишње накнаде за обављање поштанских услуга („Службени гласник РС“, бр. 14/10, 54/13 и 25/15)
- Одлука о утврђивању лимита по маси и цени за резервисане поштанске услуге („Службени гласник РС“, број 9/11)
- Технички услови за кућне сандучиће („Службени гласник РС“, бр. 95/10 и 2/16)

ПРЕГЛЕД ПОДЗАКОНСКИХ АКТА КОЈЕ СУ ДОНЕЛИ РЕСОРНО МИНИСТАРСТВО И ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, НА ПРЕДЛОГ РАТЕЛ-А, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЕЛЕКТРОНСКИМ КОМУНИКАЦИЈАМА

- Уредба о утврђивању Плана намене радио-фреквенцијских опсега („Службени гласник РС“, број 99/12)
- Правилник о утврђивању Плана расподеле радио-фреквенција за рад у радио-фреквенцијским опсезима 1710-1785/1805-1880 MHz („Службени гласник РС“, бр. 112/14 и 125/14)
- Правилник о утврђивању плана расподеле радио-фреквенција за рад у фреквенцијским опсезима 791-821/832-862 MHz („Службени гласник РС“, број 94/14)
- Правилник о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу („Службени гласник РС“, бр. 86/14, 18/15, 30/15 и 50/15)

- Правилник о утврђивању Плана расподеле радио-фреквенција за системе за пружање јавне електронске комуникационе услуге - широкопојасне бежичне приступне системе (BWA), мобилне/фиксне комуникационе мреже (MFCN) у фреквенцијским опсезима 3400-3600 MHz и 3600-3800 MHz („Службени гласник РС“, број 10/14)
- Правилник о утврђивању Плана расподеле фреквенција/локација/области за терестричке дигиталне ТВ радио-дифузне станице у UHF опсегу за територију Републике Србије („Службени гласник РС“, број 73/13)
- Правилник о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми („Службени гласник РС“, број 11/12)
- Правилник о универзалном сервису („Службени гласник РС“, број 24/12)
- Правилник о условима у погледу кадрова, опреме и простора које мора да испуњава привредно друштво, предузеће или друго правно лице за вршење мерења и испитивања рада електронских комуникационих мрежа и услуга, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме („Службени гласник РС“, број 13/12)
- Правилник о утврђивању Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM и ТВ радиодифузне станице за територију Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 9/12, 30/12, 93/13, 10/14 и 33/15)
- Правилник о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио-коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, број 16/12)
- Правилник о техничким и другим захтевима при изградњи пратеће инфраструктуре потребне за постављање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме приликом изградње пословних и стамбених објеката („Службени гласник РС“, број 123/12)

www.ratel.rs